

**МІЖНАРОДНА НАУКОВО-ПРАКТИЧНА КОНФЕРЕНЦІЯ
INTERNATIONAL SCIENTIFIC-PRACTICAL CONFERENCE**

**АНАЛІЗ ТЕНДЕНЦІЙ РОЗВИТКУ
НАУКИ, ОСВІТИ І СУСПІЛЬСТВА**

**ANALYSIS OF TRENDS IN THE DEVELOPMENT
OF SCIENCE, EDUCATION AND SOCIETY**

**Збірник тез доповідей
Book of abstracts**

**6 липня 2022 р.
July 6, 2022**

**м. Полтава, Україна
Poltava, Ukraine**

УДК 33
ББК 65

Аналіз тенденцій розвитку науки, освіти і суспільства: збірник тез доповідей міжнародної науково-практичної конференції (Полтава, 6 липня 2022 р.). Полтава: ЦФЕНД, 2022. 56 с.

У збірнику тез доповідей представлено матеріали учасників Міжнародної науково-практичної конференції «Аналіз тенденцій розвитку науки, освіти і суспільства» з:

Вінницький національний аграрний університет

ДУ «Інститут економіки природокористування та сталого розвитку НАН України»

Івано-Франківський національний технічний університет нафти і газу

Київський національний університет імені Тараса Шевченка

Київський фаховий коледж туризму та готельного господарства

Національний технічний університет України «Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського»

Національний транспортний університет

Національний університет біоресурсів і природокористування України

Харківська державна академія культури

Харківський національний економічний університет імені Семена Кузнеця

Харківський національний педагогічний університет імені Г. С. Сковороди

У збірнику тез доповідей висвітлюються результати наукових досліджень з актуальних питань науки, освіти і суспільства.

Тематика конференції охоплює актуальні проблеми: педагогічних наук; філологічних наук; економічних наук; філософських наук; культурології; фізичного виховання та спорту.

Видання розраховане на науковців, викладачів, працівників органів державного управління, студентів вищих навчальних закладів, аспірантів, докторантів, працівників державного сектору економіки та суб'єктів підприємницької діяльності.

СЕКЦІЯ 3. ЕКОНОМІЧНІ НАУКИ
SECTION 3. ECONOMIC SCIENCES..... 27

Островершенко А. П.
ФРАНЧАЙЗИНГ ЯК ФОРМА ОРГАНІЗАЦІЇ КОМЕРЦІЙНОГО
ПІДПРИЄМНИЦТВА 27

Бойко В. В.
ЗАСТОСУВАННЯ МЕТОДІВ БІЗНЕС-ДІАГНОСТИКИ ДЛЯ
МОНІТОРИНГУ РЕЗУЛЬТАТИВНОСТІ ДІЯЛЬНОСТІ
АВТОТРАНСПОРТНИХ ПІДПРИЄМСТВ..... 30

Семирга Л. І.
СУЧАСНІ ПРОБЛЕМИ ОРГАНІЗАЦІЇ МІЖНАРОДНИХ
ПОДОРОЖЕЙ І ТРАНСПОРТНОГО ОБСЛУГОВУВАННЯ
ТУРИСТІВ..... 32

Шпильова Ю. Б.
ПРИНЦИПИ ОРГАНІЗАЦІЇ ПІДПРИЄМНИЦТВА У СФЕРІ
ЛІСОКОРИСТУВАННЯ..... 35

Табенська О. І.
СТРАТЕГІЧНИЙ ПОТЕНЦІАЛ ТУРИЗМУ В СУЧАСНІЙ
ЕКОНОМІЦІ 38

СЕКЦІЯ 4. ФІЛОСОФСЬКІ НАУКИ
SECTION 4. PHILOSOPHICAL SCIENCES 46

Мікосянчик О. П.
СВОБОДА ЯК СУЧАСНИЙ ФЕНОМЕН ФІЛОСОФСЬКОЇ
СУТНОСТІ БУТТЯ 46

СЕКЦІЯ 5. ФІЗИЧНЕ ВИХОВАННЯ ТА СПОРТ
SECTION 5. PHYSICAL EDUCATION AND SPORTS 49

відповідають потребам; попереднє інформування про плани та заходи підприємств; надавати інформацію доступними способами та каналами тощо.

Список літератури

1. Демидюк С.М. Підприємництво у сфері природокористування: інституціональні передумови та детермінанти кризового періоду. *Економіка АПК*. 2010. № 17. С. 11–7.

2. Мішеніна Г.А. Особливості розвитку екологічного підприємництва в системі сталого розвитку. *Екологічний менеджмент у загальній системі управління* : матеріали всеукр. наук. конф. (Суми, 18–19 квіт. 2012 р.) Суми, 2012. С. 121–123.

3. Концептуально-методологічні основи розвитку підприємництва у лісовому господарстві на еколого-економічних засадах. *Науковий вісник НЛТУ*. 2011. Вип. 21.19. С. 182–196.

4. Ярова І.Є., Мішеніна Н.В., Дутченко О.М., Мішеніна Г.А. Інституціональні та еколого-економічні засади розвитку природогосподарського підприємництва. *Збалансоване природокористування*. 2016. № 1. С. 21–29.

УДК 338.482:303.4

Табенська О. І.

к. е. н., старший викладач
кафедри менеджменту ЗЕД,
готельно-ресторанної справи та туризму
Вінницький національний аграрний університет

СТРАТЕГІЧНИЙ ПОТЕНЦІАЛ ТУРИЗМУ В СУЧАСНІЙ ЕКОНОМІЦІ

Для розвитку туристичної сфери в Україні існують необхідні передумови. Так, маючи вигідне геополітичне розташування, Україна володіє значним рекреаційним потенціалом: сприятливими кліматичними умовами, різноманітним рельєфом, мережею транспортних сполучень, культурною спадщиною тощо.

Крім того, в Україні постійно розробляються нові маршрути, розвивається готельна інфраструктура, підвищується рівень обслуговування туристів і зростає відвідуваність туристичних об'єктів. У сукупності зазначені передумови й сприяють динамічному розвитку туристичного бізнесу в Україні, про що свідчить аналіз туристичних потоків.

Із початку обмежень на подорожі, закриття кордонів та карантину на початку 2020 року туристична сфера опинилась у скрутному становищі.

Усі світові регіони почали адаптуватись до умов та фокусуватись на внутрішньому туризмі. Держава, яка зацікавлена у розвитку туристичної галузі, повинна фінансувати розвиток цієї галузі як всередині країни, так і за кордоном, при цьому, фінансування має спрямовуватися не лише на рекламні заходи, але і на глибокі маркетингові дослідження, підвищення інформаційної прозорості і додаткову освіту працівників туристичної індустрії, яка повинна відповідати світовим стандартам [1].

Необхідно досліджувати зарубіжний досвід і використовувати переваги створення та діяльності інтегрованих структур. Саме завдяки співпраці органів державної влади, наукових, науково-дослідних установ, туристичних агенцій, готельно-ресторанних комплексів, інформаційно-туристичних центрів, транспортних компаній, банківських установ, страхових фірм підвищується конкурентоспроможність підприємств та організацій, виникає синергійний ефект.

Для формування та розвитку конкурентних туристських дестинацій в туризмі широко використовується кластерний підхід. Кластери вважаються найбільш вдалою та ефективною формою інвестиційно-інноваційного розвитку регіонів країни.

В стратегії розвитку регіонів кластерний підхід являє собою форму територіально-галузевої організації виробництва, що сприяє реалізації інноваційних підприємницьких проєктів економічного розвитку, обумовлюють синергійний ефект взаємодії з науковими, проєктними інститутами при зацікавленій участі регіональних і муніципальних органів управління.

Туристичний кластер – це система інтенсивної виробничо-технологічної та інформаційної взаємодії туристичних підприємств, постачальників базових та додаткових послуг із приводу створення спільного туристичного продукту.

До туристичних кластерів відносяться групи підприємств, сконцентрованих географічно в межах регіону, які спільно використовують туристичні ресурси, спеціалізовану туристичну інфраструктуру, локальні ринки праці, здійснюють спільну маркетингову та рекламно-інформаційну діяльність [2].

Крім того, кластерний підхід у сфері туризму активізує підприємництво через концентрацію ділової активності, тому сприяє створенню робочих місць, доходів, поліпшенню якості туристичних послуг, життя населення на території його запровадження.

Туристичний бізнес значно впливає на економіку абсолютно кожної країни, тому недооцінювати його значення не можна. Для країн, що динамічно розвиваються, туризм стає критерієм зростання економічних показників.

До туристичних кластерів відносяться групи підприємств, сконцентрованих географічно в межах регіону, які спільно використовують туристичні ресурси, спеціалізовану туристичну інфраструктуру, локальні ринки праці, здійснюють спільне управління та маркетингову діяльність.

Регіональний туристичний кластер визначається як взаємодія прилеглих в географічному плані суб'єктів господарювання, функціонування яких засноване на використанні місцевих туристичних ресурсів і пам'яток для спільної діяльності в області створення туристичного продукту.

Туристичний кластер є об'єднанням організацій, що надають послуги в сфері туризму. У своєму складі він має дрібні і великі фірми, які постійно взаємодіють між собою та знаходяться на єдиній території в межах одного регіону. Робота ведеться як у внутрішньому (подорожі всередині країни), так і в зовнішньому напрямку (зарубіжні поїздки).

Туристичний кластер кардинально відрізняється від виробничого, оскільки в його діяльності, крім економічного, істотні ще два

компоненти – соціальний і екологічний. Ініціювання кластера, його самоорганізація і управління – надзвичайно складний процес, який вимагає практично активізацію технологій регіонального менеджменту.

Це обумовлено тим, що в основі туристичного кластера лежать людські відносини – відносини між власниками (або керуючими) підприємницьких структур, пам'яток, розваг, представниками влади, некомерційними організаціями, лідерами місцевих громад і т.п. Всі учасники кластера повинні усвідомити вигоду від спільної діяльності та як результат створити певну організаційну структуру [3].

Серед чинників, які на сучасному етапі стримують розвиток внутрішнього туризму в Україні, є не лише пандемія, але і такі невирішені проблеми: відсутність системної взаємодії, партнерства між суб'єктами туристичної індустрії; невідповідність якості та ціни послуг; неналежний рівень транспортної доступності та безпечності destinations; туристи для подорожей країною найчастіше обирають самодіяльний туризм.

В Україні існують негативні фактори, які гальмують створення впровадження сучасних інноваційних продуктів в туристичній сфері, особливо в індустрії гостинності. Ефективне використання виробничого потенціалу базується на технічному переоснащенні, зростанні продуктивності праці і, відповідно, підвищенні конкурентоспроможності підприємства.

Розвивати та оновлювати туристичний потенціал необхідно за допомогою взаємодії органів управління і координації, рекламно-інформаційних підприємств та установ, колективних засобів розміщення, закладів харчування, виробників туристичних послуг, установ сфери дозвілля, санаторно-курортних закладів, туристичних destinations, транспортної інфраструктури, що забезпечить створення синергійного ефекту і сприятиме посиленню конкурентних переваг [4].

В Україні також існують проблеми впровадження інтеграційних процесів в індустрії гостинності. Ефективне використання виробничого потенціалу базується на технічному переоснащенні,

зростанні продуктивності праці і, відповідно, підвищенні конкурентоспроможності підприємства. Важливу роль при цьому відіграють інтеграційні процеси.

Сучасний економічний розвиток вимагає структурних змін у побудові економічного потенціалу (виробничого, інноваційно-інвестиційного, маркетингового, інформаційного тощо) доцільно додати кластерний та інтеграційний потенціали.

Світова практика доводить, що функціонування найбільш успішних економічних систем практично повністю забезпечується за рахунок переваг у технологіях виробництва і управління. Тому успішний розвиток економічної системи будь-якого рівня можливий при комплексному використанні концепцій стратегічного управління з урахуванням процесів, які визначають специфіку сучасного етапу трансформації економіки.

Специфічною закономірністю реформування регіональної управлінської системи є оптимальне співвідношення системи, яка управляє, і системи, якою управляють. Це співвідношення досягається у процесі науково обґрунтованого проектування зазначених систем з одночасною зміною (чи заміною) основних елементів системи управління (форми організації, виробництва, структури) відповідно до видозміни керованої системи.

Завданням підприємця в даний час є впровадження в життя інноваційних змін; він має бути тією складовою, яка доносить ідею до матерії, виступає посередником між ідеєю та її матеріалізацією. Та все ж слід пам'ятати, що один підприємець, якщо він має достатньо фінансів та великий ентузіазм, не зможе працювати ефективно. Завжди успіх на ринку залежить від наявності партнерів.

Одним із способів досягнення успіху у впровадженні інновацій є налагодження партнерських стосунків з ініціаторами змін, які мають можливість впливати на ситуацію в регіоні та в країні, в цілому.

Поєднання усіх видів і форм управління на території в рамках регіонального слід розуміти як можливість досягнення відповідності реформованих на базовому рівні господарюючих суб'єктів і створених нових управлінських форм (асоціації, спільні підприємства, корпорації, кластерні утворення, міжрегіональні

об'єднання тощо) зі структурою і повноваженнями центральних органів управління регіоном [5].

Дестинації у всьому світі планують активні кроки для розвитку внутрішнього туризму, починаючи від пропонування бонусних відпусток працівникам до надання путівок та інших стимулів людям, які подорожують у своїх країнах.

План розвитку економічного району складається із трьох взаємопов'язаних елементів: концепції розвитку, стратегічної програми і оперативних планів, які в сукупності складають одне ціле і пов'язані між собою.

Пропонований план розвитку містить п'ять найважливіших розділів: організація і розвиток економіки економічного району; розвиток інфраструктури; охорона навколишнього середовища; розвиток людських ресурсів і матеріальних зв'язків; регіональний менеджмент і маркетинг, транскордонне співробітництво відображений на (рис. 1).

Рис. 1. План розвитку економічного району

Джерело: сформовано автором за даними [6]

До них відносяться і подієві ресурси, які є динамічними чинниками формування туристичних потоків, оскільки вони

включають передумови мотивації подорожувати до місця, де відбувається подія чи явище. Цей тип ресурсу не підлягає традиційній кількісній оцінці.

Можна говорити лише про те, наскільки ресурси події впливають на створення туристичної інфраструктури, формування туристичних потоків, що в сучасному світі залежить передусім від публічності події та реакцій навколо неї. Це свідчить про те, що «подія», яка використовується в туризмі, багато в чому залежить від громадських уподобань, моди та престижу події. Важливість безперервності та частоти подій підвищують її значимість.

Окремі види подієвих ресурсів доцільно класифікувати (рис. 2) за тематикою заходу: національні і релігійні свята, гастрономічні, музичні, театральні фестивалі, спортивні змагання, покази мод, технічні салони і виставки, економічні форуми тощо.

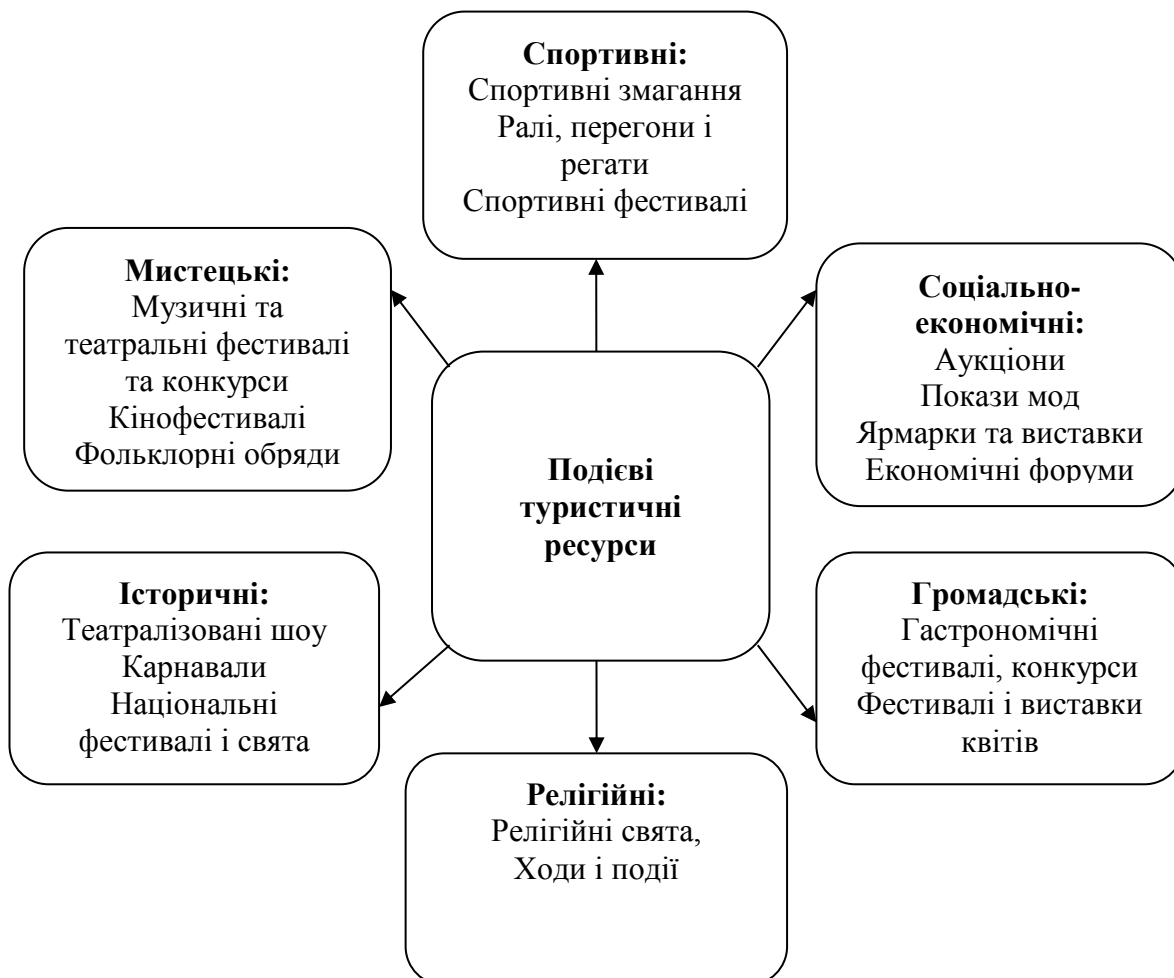

Рис. 2. Класифікація подієвих туристичних ресурсів
Джерело: сформовано автором за даними [7]

Туризм усе частіше відіграє роль індикатора політичних відносин між регіонами, стабілізатора партнерських відносин на загальнодержавному рівні. Тому, зважаючи на велике значення туризму, держава визначила його одним із пріоритетних напрямів розвитку національної економіки та культури, сферою реалізації прав і потреб людини та суспільства, однією з визначальних складових соціально-економічної політики держави і регіонів.

Список літератури

1. Графська О.І., Підвальна О.Г., Бондарчук Х.П. Перспективи розвитку внутрішнього туризму в умовах пандемії COVID-19. URL: <https://economyandsociety.in.ua/index.php/journal/article/view/306/294> (дата звернення 6.04.2022).

2. Табенська О.І. Основні переваги кластерної моделі організації туристичного бізнесу в регіоні *Економіка, фінанси, право*. Сер. Екон. наук. 2020. № 3. С. 18-22.

3. Коляденко С.В. Формування іміджу регіону в умовах розвитку туристичних кластерів. *Економіка і організація управління*. 2018. № 3 (31). С. 16-23.

4. Табенська О.І. Передумови та особливості інтеграційної взаємодії у сфері туризму. *Science and practice: implementation to modern society. Збірник наукових праць VIII Міжнародної науково-практичної конференції*. Манчестер Британія. 26-28 грудн. 2020. С. 165-173.

5. Зайцева В.М. Особливості формування туристичних кластерів у Запорізькому регіоні. *Глобальні та національні проблеми економіки*. 2016. Вип. 10. С. 587-590. URL: <http://global-national.in.ua/archive/10-2016/122.pdf> (дата звернення: 14.11.2021).

6. Табенська О.І. Розвиток інтеграційних процесів у туристичній сфері: монографія. Вінниця: ТОВ «Твори». 2022. 331 с.

7. Огієнко А.В., Огієнко М.М., Яковуник О.В. Регіональний туристично-рекреаційний потенціал: теоретичні аспекти. *Причорноморські економічні студії*. 2020. № 50. С. 80-85.

НАУКОВЕ ВИДАННЯ

**АНАЛІЗ ТЕНДЕНЦІЙ РОЗВИТКУ
НАУКИ, ОСВІТИ І СУСПІЛЬСТВА**

**Збірник тез доповідей Міжнародної
науково-практичної конференції
(6 липня 2022 р.)**

Українською, англійською та російською мовами

Відповідальний за випуск: Загородний І. Д.

Технічний редактор: Нестеренко В. О.

Художній редактор: Михайленко К. В.

Коректор: Остаповець Н. М.

Дизайнери й верстальники: Артеменко А. А, Григоренко Л. О.

Підписано до друку 06.07.2022 р. Формат 60x90/16

Папір офсетний. Друк – ризографія. Умовн. друк. арк. 4,3

Гарнітура Times New Roman.

Наклад 500 примірників. Зам. № 17595

Надруковано у ФОП Сидоренко А. В.

Свідоцтво про державну реєстрацію серія В01 № 710364 від 07.01.2007 р.

36000, м. Полтава, вул. Дмитра Коряка, 3

Всі права захищені.

Відповідальність за зміст матеріалів несуть автори.

Редакційна колегія може не поділяти думок авторів.

Офіційний сайт: <http://www.economics.in.ua>

